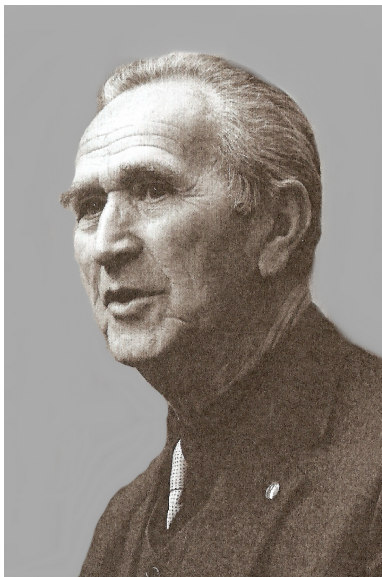

ACADEMICIANUL VALERIU D. COTEA LA A 85^a ANIVERSARE

A scrie astăzi despre viața și opera profesorului și omului de știință Valeriu D. Cotea înseamnă să-ți asumi o mare răspundere, după ce s-au publicat atâtea articole și cărți despre această remarcabilă personalitate a științei și culturii românești; și nu de către oricine, ci de către oameni care-i cunosc mai bine decât mine traseul vieții; etapele de formare, specializare, afirmare, recunoaștere și consacrare, mutiplele fațete ale activității sale sociale.

Născut la 11 mai 1926, în localitatea Vidra din Țara Vrancei, în familia unor destoinici și luminați părinți, viitorul academician Valeriu D. Cotea, personalitate de primă mărime a Oenologiei din România de azi, a urmat rând pe rând școala primară, școala normală și liceul teoretic, după care devine student al renumitei Facultăți de Agronomie din Iași, pe care o absolvă în urmă cu 60 de ani, devenind, în același an 1951, asistent universitar.

Parcurge și urcă toate treptele ierarhiei didactice, până la cea de profesor în 1971. De atunci, timp de patru decenii a ilustrat, în calitate de conducător de școală, dascăl de excepție și excelent organizator (îndeplinind funcțiile de șef de catedră și decan), Facultatea pe care o onorează de peste șase decenii. La vârsta de 39 de ani obține titlul de "doctor în agronomie", iar în 1973 devine conducător științific de doctorat. Fidel disciplinei de Oenologie din 1951 până astăzi (când este profesor consultant), Valeriu D. Cotea a contribuit la formarea a 45 de promoții de ingineri horticoli și la calificarea prin doctorat a unui număr de 20 specialiști. Opera didactică scrisă se materializează în 5 îndrumătoare de lucrări practice, cursuri și manuale, dintre care cel de "Oenologie", publicat în anul 1982, a fost premiat de Organizația Internațională a Viei și Vinului.

Opera științifică a academicianului Valeriu Cotea impresionează atât prin numărul mare (peste 500) de titluri (din care 50 % sunt articole științifice, cursuri universitare, monografii și tratate), cât și prin diversitatea problemelor abordate. Peste 50 % din titluri îl reprezintă ca personalitate publică: numeroase cronici, referate, proiecte, articole omagiale, recenzii, biografii-portret ale unor oameni de știință contemporani sau înaintași ce au trecut în neființă.

Nu am căderea să fac referire la opera științifică a academicianului Valeriu D. Cotea; au făcut-o alții, adesea mari oameni de știință, români și străini cu prilejul înnobilării d-sale cu numeroase distincții românești și străine: decorații, medalii și premii, dar și titlul de Doctor Honoris Causa al unor universități românești din București, Cluj-Napoca, Oradea.

Pot, însă, sublinia frumusețea scrierilor despre viața sa (în cartea "Fragmente de viață", 1997), despre viața și opera unor înaintași și contemporani (în cărțile "Profiluri în

timp”, 2002, “Omagiu înaintașilor”, 2002, “Prezențe”, 2010), despre satul său natal (“Vidra – poarta Vrancei”, 2003); în toate și la tot pasul vezi bogăția documentării, precizia cu care sunt prezentate datele și evenimentele povestite, delicatetea și sensibilitatea cu care face aprecieri la adresa unor oameni de știință dispăruți sau colegi contemporani. Nu cunosc un alt om de știință român care să fi scris atâtea medalioane, înmănunchiate în volume apărute în condiții grafice deosebite. Puțini oameni s-au aplecat, precum profesorul Valeriu D. Cotea, asupra problemelor Iașului, asupra vieții culturale ieșene, participând la reuniuni științifice și literare, având intervenții verbale și scrise de o rară frumusețe, adesea presărate cu amintiri și glume unanim savurate și apreciate de publicul ascultător. Te impresionează memoria fără egal, cultura generală de invidiat, erudiția profesorului, omului de știință, scriitorului Valeriu D. Cotea, figură emblematică a Iașului universitar și cultural, cunoscător rafinat al ținutului Vrancei și al orașului în care trăiește de peste șase decenii.

Îl cunosc pe domnul profesor Valeriu D. Cotea de când am venit în Iași (1953), o dată cu distinsa și regretata mea colegă de liceu, Victoria Antonescu, care avea să-i devină mai târziu (în anul 1959) soție și colaboratoare fidelă, de o rară sensibilitate. După mai mulți ani i-am întâlnit pe amândoi la Muzeul Luvru din Paris (profesorul era la o specializare în orașul Montpellier – Franța, iar eu în orașul Louvain – Belgia). De atunci drumurile noastre s-au intersectat mai des, profesorul venind în Facultatea de Biologie la colegii domniei sale Corneliu Zolyneak și Napoleon Topală, iar eu mergând la colegii mei Valeriu Zanoschi și Petrache Pascal de la Agronomie și Horticultură. Ulterior, devenind amândoi membri ai Academiei Române (d-sa în 1990, iar eu în 1991), ne-am apropiat și mai mult, în cadrul Filialei din Iași a Academiei Române, colaborând fructuos la diferite proiecte, întâlnindu-ne ca referenți în diferite comisii de doctorat, atât la Facultatea de Biologie, cât și la Facultățile de Agricultură și de Horticultură din Iași, ca participanți la diferite reuniuni științifice și culturale, la diferite aniversări și comemorări, ascultându-i fascinat intervențiile sale pertinente, consistente, apreciate de toți cei prezenți, încântați fiind de fluenta și coerența cu care erau prezentate, de memoria proverbială și de dulceața cuvintelor folosite.

Profesorul Valeriu D. Cotea are la bază pregătirea generală de naturalist, mândrindu-se că a avut ca profesori pe renumiții Constantin Papp (botanist), Mihai Constantineanu (zoolog) și Petre Șuster (genetician), apreciind în diverse ocazii școala biologică și geografică ieșeană, colaborând cu specialiști din diferite domenii, fiind un sprijinitor constant al tinerilor în formare, un om al cărui cuvânt cântărește greu; iar la profesorul Valeriu D. Cotea cuvântul dat este respectat!

Așa cum am arătat mai sus, s-a scris mult despre academicianul Valeriu D. Cotea: medalioane aniversare, culegeri de aprecieri la adresa d-sale, volume speciale despre viața și opera sa, atât de cuprinzătoare și originală; impresionează în mod deosebit cele publicate de Filiala Iași a Academiei Române (“academicianul Valeriu D. Cotea la 75 de ani”, Iași, 2002), Dumitru Pricop, Horia-Vintilă Furtună și Costică Neagu (“Nasc și la Vrancea oameni”, Focșani, 2006), precum și de neîntrecutul logician Petru Ioan (“Cu și despre Valeriu D. Cotea, sub semnul bunului gust”, Iași, 2008). Cartea “Fragmente de viață” (Focșani, 1997), scrisă de profesorul Valeriu D. Cotea, dovedește talentul de veritabil scriitor, de bun mânuitor al “condeiului”, gingășia cuvintelor cu care-și zugrăvește părinții, frații, soția, copilul și nepotul, respectul față de învățători, profesori și colegi, memoria (de invidiat) a timpului și a locurilor în care a trăit și

trăiește, dragostea față de satul natal, față de oamenii din “Țara Vrancei”, ușurința de a povesti întâmplări din viața sa și a colegilor săi.

Acesta este profesorul, omul de știință și academicianul Valeriu D. Cotea; acesta este oenologul numărul unu al țării, cunoscut și recunoscut deopotrivă în lumea specialiștilor români și străini, o prezență activă și deosebit de plăcută în Iașul universitar și cultural, un foarte bun cunoscător al istoriei acestui vechi oraș, pe care l-a îndrăgit încă de acum șase decenii, înnobilându-l prin tot ce a făcut, după cum la rândul său a fost înnobilit cu diferite titluri și distincții. Acesta este omul iubit și apreciat de ieșeni, ancorat în toate problemele urbei noastre. Acesta este omul prietenos, înțelept, plin de energie și bun sfătuitor, model de dascăl, cercetător și neîntrecut organizator. Acesta este omul patriot, un adevărat român.

La împlinirea frumoasei vârste de 85 de ani, vă doresc, domnule profesor multă sănătate, putere de creație și liniște sufletească. “La mulți ani” distins coleg!

Prof. Dr. Constantin Toma